

Այս հատուածն ևս ցոյց կտայ որ Գաբեղեանք լինելու է Կողբայ վիճակն, վասն զի ի սահմանս Գաբեղեանց ասելով ցոյց կտայ որ ուղղակի սահմանի վերայ լինելու էր Վարդէհօր վանքն կամ Գաղանաճակք կոչեցեալ վայրն:

Վարդէհօր վանքի հարաւն, Չամչայ լեռան հարաւային երեսին վերայ կայ ևս 20 զիւղէ բաղկացեալ մի գաւառակ Մերկեղէր անունով, սա ևս յարմարութիւն ունի Գաբեղեան կոչուելու «ի սահմանս» բառին նայելով, սակայն չունի ընդարձակութիւն, նա մանաւանդ որ Բագրեւանդայ սահմանի մէջ կընկնի:

«Իսկ ինքն Ներսէս կաթողիկոս . . . մեռաւ և ի տեղի նորա նստաւ . . . Յովհաննէս կաթողիկոս ի Գաբեղենից ի գեղջէ Սիւնձեղնոյ կամ Չեղուան, որ և էր վանական Թաթլոյ վանից:

«Յետ ամաց ինչ վերստին գիմեցին Սկիւթացիք ի վերայ հայոց յերկիրն Գաբեղեանց որ էր ընդ իշխանութեամբ պարսից և յաւարի անուին գայն, և զազգն հայոց որ բնակեալ էին անդ բազում հարուածով տաքնապէին»:

Առեալ յայնժամ Գրիգորի (Բարսեղ կաթողիկոսի եղբայր) իշխանին զգօրս Մանուչէի և զհայոց գնաց մօտ ի նահանգ Գաբեղեանց, ի գաւառն Աշորնէք, այն է Արշարունիք, և Մանուչէ ընդ նմա հասեալ յաւանն Վաղղուան՝ զտեղի էառ . . . »:

Սինակ Արարատեան զաշտին մօտ և կից լինելուն աւելի յարմարութիւն ունենալու է Գաբեղեանք լինելու ¹:

1. Այս վայրերու մէջ Կողբ իւր աղահանքով պատուաւոր տեղ մն կը բռնէ. ըստ իս պայպէս մն վայր նուիրուած է Գաբաղին, նոյնպէս Մինեկայ լեռնաճովիտներն, ուր այս օր ամառանոց է Բագրեւանդայ եւ արարատեան զաշտի քոչ. վրասնաքնակներուն: